

СУТНІСТЬ ВИХОВАННЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ*Пономаренко С.С.**Полтава, Україна*

У виховання культури безпеки педагог зазвичай прагне сформувати готовність до такого варіанту реагування на небезпеку і фактори ризику, як ступор, тобто різке гальмування діяльності людини, її нездатність реагувати на фактори ризику. Однак у реальному навчальному процесі спільні дії педагога і школярів призводять до різних змін діяльності, здібностей і особистісних якостей школярів, в тому числі і до наступних результатів:

- Формування досвіду неправильної, деструктивної поведінки, яка є причиною виникнення небезпечних ситуацій або втрат у небезпечних ситуаціях.
- Формування досвіду неуспішної поведінки у небезпечних ситуаціях.
- Формування досвіду успішних дій з профілактики, мінімізації наслідків, подолання небезпечних ситуацій.
- Психотравмуючий вплив діяльності школярів у небезпечних ситуаціях, розвиток рис тривожності, формування схильності до неадекватних емоційних реакцій на фактори ризику.
- Оберігання школярів від внутрішніх і зовнішніх впливів з використанням різних видів психологічного захисту [2, 3].

Дані варіанти результатів навчального процесу помітні у випадку, якщо суть виховання культури безпеки зводять до інформування школярів про небезпеку і різних видів діяльності у небезпечних ситуаціях. Проте підготовка до безпечної життєдіяльності здійснюється не лише у небезпечних ситуаціях. Насправді підготовка до безпечної життєдіяльності здійснюється під час діяльності, до якої залучені різні елементи культури безпеки та контркультури деструктивності:

- Школярі взаємодіють із елементами культури безпеки, суть яких у тому, що вони містять правила, норми, правила, традиції, але не інформацію про небезпеку і тим більше приклади реальних небезпечних ситуацій.
- Учні взаємодіють із елементами контркультури деструктивності, при цьому у них формується «імунітет» до деструктивного впливу контркультури і до віктимної поведінки.
- Школярі діють із використанням елементів культури безпеки у інформаційних, ігрових, дозованих і реальних небезпечних ситуаціях [4].

В якості складових частин виховання культури безпеки включає наступні аспекти: загальну теоретичну підготовку до безпечної життєдіяльності, формування предметних умінь і навичок, психологічну підготовку до безпечної життєдіяльності, розвиток якостей особистості, необхідних для безпечної життєдіяльності [1].

Таким чином, у складі виховання культури безпеки присутні складові: формування предметних дій майбутньої діяльності і спеціальна підготовка до безпеки життєдіяльності. Всі названі шляхи формування готовності школярів до безпеки життєдіяльності включають підготовку до використання елементів культури безпеки або підготовку школярів до застосування предметних засобів діяльності, у тому числі і в умовах наявності шкідливих і небезпечних факторів.

Література

1. Антюхин Э. Концепция воспитания безопасности жизнедеятельности / Антюхин Э., Сулла М. // Основы безопасности жизни. – 1997. – № 5. – С. 34-37.
2. Котляр В.Н. Определение воспитания с культурологических позиций / Котляр В.Н. // Психолого-педагогические и культурологические проблемы личностно-ориентированного воспитания. – 1999. – С. 5-17.
3. Кузнецов В. Организм человека в экстремальных ситуациях / Кузнецов В. // Основы безопасности жизни. – 1999. – № 9. – С. 57-59.
4. Матвеев В. Информационные воздействия на человека и общество / Матвеев В., Дружинин А., Маньков В. // Основы безопасности жизнедеятельности. – 2002. – № 4. – С. 33-36.

**ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ
МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ КРАСЗНАВЧО-ТУРИСТИЧНИХ ЗНАТЬ***Попович Г.Л.**Полтава, Україна*

Педагогічний експеримент є методом пізнання педагогічних явищ. Це своєрідно здійснений педагогічний процес, до якого включаються принципово нові його елементи, що дає можливість глибше побачити зв'язки між різними його сторонами і точно врахувати результати внесених змін.

Організація експериментального дослідження по виявленню рівня сформованості